

RAPPORTAGE TLV SCHOOLJAAR 2025-2026

Samenwerkingsverband Primair Passend Onderwijs Maastricht-Heuvelland

De evaluatie is op 28 september 2026 vastgesteld door het Toezichthoudend Bestuur.

De evaluatie wordt ter kennisgeving aan de OPR toegezonden en Schoolbesturen delen deze evaluatie met hun scholen.

1. INLEIDING

Het Samenwerkingsverband verleent Toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal onderwijs (SO) en speciaal basisonderwijs (SBO) op basis van het Ondersteuningsplan en het door het Bestuur vastgestelde beleid, inclusief de bijbehorende uitvoeringsafspraken. De evaluatie over het schooljaar 2025-2026 sluit aan bij de hoofdstructuur van het Ondersteuningsplan. Een trendanalyse maakt deel uit van het Jaarverslag 2026. Het SWV beschikt over gedetailleerde en specifieke onderliggende informatie. Deze informatie wordt benut in het kader van dialoog, analyse, sturing en ontwikkeling met schoolbesturen en hun scholen.

Met ingang van schooljaar 2026-2027 wordt de monitoring van de TLV-gegevens verder doorontwikkeld. Door de koppeling van Kindkansen met Power BI ontstaan mogelijkheden om gegevens actueler en meer structureel te ontsluiten en ontwikkelingen gedurende het schooljaar te volgen. Deze rapportage vormt daarmee de laatste rapportage in de huidige vorm. De bevindingen uit deze rapportage kunnen worden benut bij de verdere ontwikkeling van de monitoring en rapportage.

2. AANTALLEN TLV-AANVRAGEN (zie excelbestand)

In schooljaar 2025-2026 zijn door het samenwerkingsverband 214 TLV 's afgegeven (117 eerste aanvragen en 97 herbeoordelingen).

Informatie over TLV-aanvragen in herbeoordeling 2025-2026 is opgenomen in een separate rapportage (vastgesteld door het toezichthoudend Bestuur op 13 april 2026).

AANTAL VERSTREKTE TLV's		214		Procentueel aandeel in aanvragen voor:			
		SO	SBO	BAO	SO	SBO	totaal
NIEUWE AANVRAGEN	vanuit BAO	24,29%	57,45%	Innovo	0	2	2
	37%			Kom Leren	5	7	12
				Mosalira	9	14	23
				Mesch	0	1	1
				Pallas	0	0	0
				Movare	0	0	0
				Smart	1	0	1
				Suringar	1	3	4
				subtotaal	17	27	43
	zij-instroom	42,86%	31,91%	Vanuit eigen SBO	8	0	8
	(onderwijs)			Vanuit eigen SO	0	1	1
	38%			vanuit Cluster 2	2	3	5
				vanuit Residentieel	1	0	1
				vanuit zorg voorliggend*	7	3	10
				vanuit vrijstelling	0	0	0
				vanuit verhuizing	4	4	8
				vanuit basis+ (instapklas)	3	1	4
				vanuit basis+ (taalklas)	5	3	8
				vanuit extra+ (kantelklas)	0	0	0
				subtotaal	30	15	45
	Onderinstroom	32,86%	12,77%	vanuit KBC	11	1	12
	(niet onderwijs)			vanuit MKD	8	1	9
	25%			vanuit overig zorg	4	3	7
				vanuit PSZ/KDV	0	1	1
				anders (thuis)	0	0	0
				subtotaal	23	6	29
TOTAAL		100,00%	102,13%		70	47	117

Waarvan:			
8 jr en ouder	< 8jaar	man	vrouw
24	19	25	18

Waarvan:			
8 jr en ouder	< 8jaar	man	vrouw
31	14	28	17

HERBEOORDELING				SO	SBO	Totaal
	Zittende leerlingen SO			49		49
	Zittende leerlingen SBO				48	48
	TOTAAL					97

➔ Waarvan:

8 jr en ouder	< 8jaar	man	vrouw
72	25	67	30

Aantallen TLV per gemeente in Maastricht-Heuvelland

Woonachtig in gemeente:	aantal TLV	%TLV	aantal po	%po
Eijsden-Margraten	16	13,68%	2084	17,23%
Gulpen-Wittem	5	4,27%	830	6,86%
Maastricht	79	67,52%	6484	53,61%
Meerssen	4	3,42%	1214	10,04%
Vaals	2	1,71%	475	3,93%
Valkenburg	6	5,13%	1008	8,33%
Afkomstig gemeente buiten SWV	5	4,27%		0,00%
Totaal	117	100,00%	12095	100,00%

*betreft: 3 leerlingen woonachtig in België, 1 leerling in Heerlen en 1 leerling in Voerendaal.
teldatum po aantallen 2024-2025 (bron DUO/open data)

Eerste aanvragen zijn afkomstig uit:

Historisch overzicht aantallen TLV	2020-2021		2021-2022		2022-2023		2023-2024		2024-2025		2025-2026	
vanuit basisondersteuning	83	48%	59	45%	46	30%	60	48%	53	43%	43	37%
vanuit zij instroom (onderwijs)	35	21%	28	22%	61	40%	30	24%	33	27%	45	38%
vanuit onderinstroom (niet onderwijs)	53	31%	43	33%	45	30%	34	27%	36	30%	29	25%
Totaal	171	100%	130	100%	152	100%	124	100%	122	100%	117	100%

In schooljaar 2025-2026 is het aantal eerste TLV-aanvragen licht gedaald van 122 naar 117, een afname van circa 4%. Na de sterke daling in schooljaar 2023-2024 laat het aantal eerste TLV-aanvragen de afgelopen drie schooljaren daarmee een relatief stabiel beeld zien, met een lichte verdere afname. Voor alle kengetallen wordt verwezen naar het Excelbestand. Onderstaand volgt een enkele duiding en/of aanvulling.

a. Basisondersteuning:

Het aandeel TLV's vanuit de basisondersteuning bedraagt in schooljaar 2025-2026 37%, ten opzichte van 43% in schooljaar 2024-2025. In absolute aantallen is sprake van een afname van 53 naar 43 TLV-aanvragen. Over de afgelopen drie schooljaren neemt het aantal aanvragen vanuit de basisondersteuning af van 60 naar 53 naar 43. De afname is met name zichtbaar bij de aanvragen voor het SBO (40, 34 en 26). Het aantal aanvragen voor het SO laat een stabiel beeld zien (20, 19 en 17). Aanvragen vanuit schakelvoorzieningen binnen de basisondersteuning (zoals EOA, taalklas of instapklas) vallen niet onder deze categorie, maar worden meegeteld bij de zij-instroom.

Het percentage TLV-aanvragen vanuit de basisondersteuning is per schoolbestuur afgezet tegen het marktaandeel. Bij de interpretatie van de verdeling van aanvragen per 'bevoegd gezag' per schooljaar is voorzichtigheid geboden. Stichtingen participeren met ongelijke aantallen scholen en leerlingen in het samenwerkingsverband en het betreft gegevens over een relatief beperkte periode. Daarom wordt tevens de meerjarige trend opgenomen per schoolbestuur. In de eigen verantwoording duiden schoolbesturen het eigen aandeel in het collectieve resultaat en het collectieve proces (SAZ).

Opvallend is dat schoolbestuur Mosalira in schooljaar 2025-2026 relatief meer leerlingen verwijst naar het SBO en SO afgezet tegen het marktaandeel BAO. Bij de verwijzingen naar het SO is over de afgelopen drie schooljaren is een lichte toename zichtbaar (6, 8 en 9 verwijzingen). Het aantal verwijzingen naar het SBO daalt ten opzichte van vorig schooljaar van 21 naar 14, maar ligt nog boven het niveau van schooljaar 2023-2024 (9). Bij nadere analyse op schoolniveau blijkt dat 14 van de 23 verwijzingen afkomstig zijn van scholen uit het Gelijke Kansencluster. Bij de duiding hiervan is relevant dat deze scholen een relatief hoog schoolgewicht kennen en specifiek samenwerken rond het verminderen van onderwijsachterstanden en het versterken van de ondersteuning van hun leerlingpopulatie.

Bij schoolbestuur Innovo zet de dalende ontwikkeling van het aantal verwijzingen vanuit de basisondersteuning zich voort. Over de afgelopen drie schooljaren daalt het aantal verwijzingen van 10 naar 8 naar 2.

Bij schoolbestuur Kom Leren is het aantal verwijzingen vanuit de basisondersteuning na de forse daling in schooljaar 2024-2025 in schooljaar 2025-2026 stabiel gebleven op 12. De sterke daling in 2024-2025 was met name zichtbaar bij de verwijzingen naar het SBO (van 21 naar 5). In schooljaar 2025-2026 stijgt dit aantal licht naar 7. Het aantal verwijzingen naar het SO blijft over de drie schooljaren relatief stabiel (6, 7 en 5).

Bij Suringar ligt het verwijzingspercentage ten opzichte van het marktaandeel ook in schooljaar 2025-2026 relatief hoog. In absolute aantallen blijft het aantal verwijzingen vanuit de basisondersteuning over de afgelopen drie schooljaren echter beperkt (3, 2 en 4). Het relatief hoge verwijzingspercentage dient mede te worden gezien in relatie tot het aanmeldingsbeleid van Suringar. De school neemt ook leerlingen aan die op andere scholen niet geplaatst kunnen worden. Vanwege de kleine aantallen is voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van het verwijzingspercentage.

Bij de overige kleine schoolbesturen (Pallas, Movare, Smart en Mesch) is het aantal verwijzingen vanuit de basisondersteuning in schooljaar 2025-2026 beperkt of nihil.

De afname over de afgelopen drie schooljaren is bij het SBO duidelijker zichtbaar dan bij het SO, dat een stabiel beeld laat zien. Uit de evaluatie van het aanmeldingsbeleid onder procesbegeleiders en uitvoeringspartners blijkt dat respondenten veranderingen ervaren in de werkwijze rond aanmeldingen waarbij het SBO in beeld is. Daarbij wordt onder meer benoemd dat het regulier onderwijs explicieter wordt betrokken en dat de rol en verantwoordelijkheid van school en schoolbestuur in het proces is veranderd.

Om de afname van het aantal SBO-aanvragen vanuit de basisondersteuning in relatie tot het gewijzigde aanmeldingsbeleid verder te kunnen duiden, is ook inzicht nodig in het aantal leerlingen voor wie een mogelijke plaatsing in het SBO is onderzocht, maar uiteindelijk een passende plek binnen het regulier onderwijs is gevonden. Deze informatie is niet beschikbaar vanuit de TLV-registratie van het samenwerkingsverband. Voor een verdere analyse wordt verwezen naar de afzonderlijke evaluatie van het aanmeldingsbeleid.

2025 - 2026			meerjarig gemiddeld 2022-2026		
% aandeel in verwijzingen naar SO	% aandeel in verwijzingen naar SBO	% aandeel in LL-aantal bao 1-2-2026	Bestuur 3105	% aandeel in verwijzingen SO	% aandeel in verwijzingen SBO
0,00%	7,41%	19,32%	Innovo	14,73%	16,05%
29,41%	25,93%	34,52%	Kom Leren	29,61%	34,77%
52,94%	51,85%	37,30%	Mosalira	39,60%	40,78%
0,00%	3,70%	0,77%	Mesch	0,00%	1,60%
0,00%	0,00%	2,47%	Pallas	2,56%	1,25%
0,00%	0,00%	1,20%	Movare	1,25%	2,03%
11,76%	0,00%	3,28%	Smart	2,94%	0,00%
5,88%	11,11%	1,14%	Suringar	9,31%	3,51%

b. Zij instroom onderwijs

Zij instroom betreft kinderen die voor SO/SBO worden aangemeld vanuit (eigen) schakelvoorzieningen in de basisondersteuning (EOA/taalklas/instapklas), zorginstellingen, residentiële instellingen, cluster 2, verhuizers vanuit het buitenland of eigen SO/SBO. Het aantal aanvragen vanuit de zij instroom is 45 en betreft 38% van de nieuwe aanvragen in schooljaar 2025-2026. Over de afgelopen drie schooljaren is stijging zichtbaar in het aantal aanvragen vanuit de zij-instroom. Doordat het totaal aantal nieuwe TLV-aanvragen in dezelfde periode afneemt, neemt het aandeel van de zij-instroom binnen het totaal wel toe. Daarmee komt ruim één op de drie nieuwe TLV-aanvragen vanuit de zij-instroom.

Bij de interpretatie van deze stijging moet rekening worden gehouden met de registratie van de categorie 'vanuit zorg voorliggend'. In schooljaar 2025-2026 zijn 10 aanvragen onder deze categorie geregistreerd. Deze categorie werd in eerdere schooljaren niet op dezelfde wijze afzonderlijk geregistreerd, waardoor de ontwikkeling over de jaren niet volledig vergelijkbaar is. Binnen de verschillende categorieën valt met name de toename van het aantal aanvragen vanuit verhuizing op (1, 3 en 8). Ook de beweging vanuit het eigen SBO naar SO neemt geleidelijk toe (6, 7 en 8), terwijl de beweging vanuit het eigen SO naar SBO afneemt (3, 2 en 1). Het aantal aanvragen vanuit de basis+ taalklas fluctueert (11, 6 en 8).

Uit de evaluatie van het aanmeldingsbeleid onder procesbegeleiders en uitvoeringspartners binnen blijkt dat bij de zij-instroom in beperktere mate veranderingen in de werkwijze worden ervaren. Voor een verdere analyse wordt verwezen naar de afzonderlijke evaluatie van het aanmeldingsbeleid.

c. Onderinstroom:

Onderinstroom betreft kinderen die voor SO/SBO worden aangemeld vanuit voorschoolse voorzieningen (MKD, Kentalis, KBC, etc.) of thuis. Dit zijn jonge kinderen die nog niet zijn ingeschreven in een school en waarvoor extra onderwijsondersteuning in S(B)O aangewezen blijkt. Het aantal TLV-aanvragen vanuit de onderinstroom is gedaald van 36 in schooljaar 2024-2025 naar 29 in schooljaar 2025-2026. Het aandeel binnen het totaal aantal nieuwe TLV-aanvragen daalt daarmee van 30% naar 25%.

De daling doet zich met name voor bij de aanvragen voor het SO: deze nemen af van 32 naar 23. Het aantal aanvragen voor het SBO stijgt daarentegen licht van 4 naar 6. Binnen de herkomstcategorieën is met name een afname zichtbaar vanuit KBC (van 17 naar 12) en overige zorg (van 10 naar 7).

Over de afgelopen drie schooljaren fluctueert het aantal SO-aanvragen vanuit de onderinstroom van 26 naar 32 naar 23. Bij het SBO gaat het om respectievelijk 8, 4 en 6 aanvragen. De afname van het aantal SO-aanvragen in schooljaar 2025-2026 is daarmee een opvallende ontwikkeling. Deze afname gaat niet gepaard met een vergelijkbare toename van het aantal aanvragen voor het SBO.

Deze ontwikkeling is tevens relevant in het licht van het gewijzigde aanmeldingsbeleid per 1 augustus 2025. Uit de evaluatie van het aanmeldingsbeleid onder procesbegeleiders en uitvoeringspartners blijkt dat met name bij de onderinstroom verandering in de werkwijze wordt ervaren. Dit betreft onder andere de werkwijze rond de schriftelijke aanmelding en de verdere afweging naar een passende onderwijsplek. De daling van de onderinstroom valt samen met het eerste jaar waarin het gewijzigde aanmeldingsbeleid wordt toegepast. Op basis van de huidige gegevens kan niet worden vastgesteld of en in welke mate beide ontwikkelingen met elkaar samenhangen. Relevant is om te volgen of jonge kinderen vaker een passende plek binnen het regulier onderwijs vinden of dat andere ontwikkelingen een rol spelen. Voor een verdere analyse wordt verwezen naar de afzonderlijke evaluatie van het aanmeldingsbeleid.

Voor het merendeel van deze kinderen geldt dat naast onderwijsondersteuning tevens zorgondersteuning nodig is (Jeugdwet/Wet langdurige zorg/Zorgverzekeringswet). De verdere ontwikkeling van schoolarrangementen, waarbij onderwijs en zorg meer samenhangend in en om de reguliere school worden georganiseerd, kan eraan bijdragen dat voor meer kinderen een passende plek binnen het regulier onderwijs mogelijk wordt. Dit sluit aan bij de beweging naar inclusief onderwijs en de ontwikkeling die hierin binnen de regio's wordt ingezet.

De beschikbare gegevens geven nog geen antwoord op de vraag waar de sterke afname van de onderinstroom naar het SO mee samenhangt. Daarbij is met name van belang of jonge kinderen vaker een passende plek binnen het regulier onderwijs vinden, of dat andere ontwikkelingen, zoals demografie, langer voorliggende zorg en behandeling of vrijstellingen, een rol spelen.

d. Terugplaatsing vanuit gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen

Het samenwerkingsverband heeft geen actueel beeld van de terugplaatsingen van S(B)O naar de basisondersteuning omdat hiervoor geen TLV verstrekt wordt. Deze gegevens zijn achteraf via DUO beschikbaar en worden opgenomen in het jaarverslag (via DUO). In het ondersteuningsplan staat de opdracht aan schoolbesturen met gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen om het aantal terugplaatsingen te laten toenemen.

Het deelnamepercentage S(B)O wordt niet alleen beïnvloed door de instroom, maar ook door de verblijfsduur en de uitstroom van leerlingen, waaronder terugplaatsing naar het regulier onderwijs. Een daling van het aantal TLV-aanvragen betekent daarom niet automatisch dat ook het deelnamepercentage daalt of dat sprake is van meer terugplaatsingen.

Terugplaatsing vormt, naast het realiseren van een passende plek voor de leerling, een belangrijke beweging in de ontwikkeling naar inclusief onderwijs. De verdere ontwikkeling van schoolarrangementen en de samenwerking tussen onderwijs en zorg kunnen eraan bijdragen dat ondersteuning waar mogelijk dicht bij en binnen het regulier onderwijs wordt georganiseerd.

e. Verhuizingen

Er zijn in schooljaar 2025-2026 8 TLV's verstrekt als gevolg van verhuizing, een stijging van 5 ten opzichte van vorig schooljaar. Dit is exclusief leerlingen die al beschikken over een geldige TLV voor SO of SBO die door een ander samenwerkingsverband is afgegeven. Een TLV voor S(B)O is landelijk geldig; het samenwerkingsverband dat de TLV heeft afgegeven, blijft verantwoordelijk voor de bekostiging. Scholen moeten bij de aanmelding en plaatsing van verhuisleerlingen alert blijven op de vraag waar de TLV moet worden aangevraagd.

f. Pragmatische werkafspraken zorg/behandeling voorliggend aan onderwijs (PWA)

Voor enkele leerlingen is behandeling/zorg/begeleiding zo intensief en noodzakelijk, dat er tijdelijk of langdurig geen of slechts in beperkte mate sprake kan zijn van onderwijs(ondersteuning). Behandeling en zorg is hier voorliggend aan onderwijs, zonder dat er (nog/al) sprake is van vrijstelling van onderwijs. Het streven is erop gericht om behandeling en zorg in samenhang met (een klein aandeel) onderwijs te bieden. De hulpverleningspartner is verantwoordelijk voor de inhoud en uitvoering van behandeling, zorg en begeleiding. De onderwijs partner draagt zorg voor een onderwijsaanbod dat daarbij zo veel mogelijk aansluit cq past. De integrale aanpak is gericht op het volledig hervatten van het onderwijsproces. Schoolbesturen maken pragmatische werk afspraken over de onderwijsondersteuning aan leerlingen waarbij behandeling en zorg voorliggend is.

De PWA-trajecten worden periodiek uitgevraagd bij de betrokken onderwijspartners: Alterius (IZEO), Wijnberg (Plinthos) en Mosalira (Kantelklas). Op basis van deze kwartaaloverzichten zijn de leerlingen die gebruikmaken van de pragmatische werkafspraken gedurende het jaar in beeld. In de rapportage over schooljaar 2024-2025 is aangekondigd om vanaf schooljaar 2025-2026 de gegevens over PWA-trajecten ook op schooljaarniveau nader te analyseren. De huidige wijze van gegevensverzameling is echter nog onvoldoende ingericht om unieke trajecten over een volledig schooljaar eenduidig te volgen en te analyseren. Met het oog op een analyse op schooljaarniveau is het wenselijk de registratie hierop verder in te richten, zodat de omvang en het verloop van PWA-trajecten over een volledig schooljaar eenduidig kunnen worden gevolgd en geanalyseerd.

In schooljaar 2025-2026 hebben 10 leerlingen bij wie zorg/behandeling voorliggend was, uiteindelijk een TLV gekregen. Het betreft 7 TLV's voor het SO en 3 voor het SBO.

In het schooljaar 2025-2026 zijn 7 TLV's verstrekt omdat de trajectbegeleider een zorgplichtige school heeft aangewezen. Dit betrof in alle gevallen leerlingen die nog niet waren ingeschreven in onderwijs. Zij zijn alle gestart in de Kantelklas van SO SamenWijs (Mosalira).

Het bestuur heeft besloten de PWA-afspraken te herijken. De bevindingen uit deze TLV-analyse worden, naast andere relevante informatie, meegenomen als input voor deze herijking.

Het aantal residentiële plaatsingen blijft in 2026 met 4 plaatsingen op hetzelfde niveau als in 2025. Sinds 2024 is sprake van een duidelijke afname ten opzichte van de jaren daarvoor. Deze ontwikkeling doet zich voor sinds de invoering en toepassing van de pragmatische werkafspraken (PWA), waarbij zorg en behandeling in samenhang met onderwijs worden georganiseerd.

Alleen als sprake is van een 24/7 plaatsing kan een leerling residentieel geplaatst worden:

Residentiële plaatsingen	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Buitenhof	12	10	13	3	3	4
Wijnberg	2	1	0	0	1	0
Xaverius	2	0	1	0	0	0
Overig	1	0	0	0	0	0
Totaal	17	11	14	3	4	4

3. NIEUWE TLV-AANVRAGEN – PROCES

3.1. Vooraf

De procesgegevens worden gegenereerd door trajectbegeleiders. Het betreft een aantal relevante procesgegevens rondom de verstrekte TLV's, uitgezonderd de TLV's voor de herbeoordeling van leerlingen met een aflopende TLV. Dit is essentiële informatie voor het Samenwerkingsverband enerzijds voor het kwaliteitszorgsysteem en anderzijds om scholen/besturen feedback te geven gerelateerd aan het ondersteuningsprofiel en het plan- en handelingsgericht werken.

De grote schoolbesturen (Innovo, Movare, kom Leren, Mosalira) hebben ervoor gekozen de procesbegeleiding, sturing en monitoring van de geboden ondersteuning in niveau 1 t/m 4 zelf ter hand te nemen alvorens een aanvraag TLV S(B)O in te dienen bij het Samenwerkingsverband. Voor kleine schoolbesturen voorziet het Samenwerkingsverband in procesbegeleiding. De verantwoordelijkheid voor de inzet en uitnutting van de ondersteuning binnen niveau 1 t/m 4 ligt bij de schoolbesturen. Een TLV-aanvraag wordt ingediend wanneer de ondersteuningsmogelijkheden binnen deze niveaus ontoereikend zijn gebleken.

3.2. Aantal dossiers met procesinformatie

Over alle eerste aanvragen is procesinformatie beschikbaar. Voor kwalitatieve informatie worden relevante gegevens genereerd uit de TLV-aanvragen vanuit de basisondersteuning, vermeerderd met de aanvragen vanuit de instapklas, taalklas en kantelklas.

3.3. Zelfbeheer schoolbesturen

Met het aanmeldingsbeleid per 1 augustus 2025 wordt bij plaatsings- en verplaatsingsprocessen meer verantwoordelijkheid bij scholen en schoolbesturen belegd. Uit de evaluatie van het aanmeldingsbeleid onder procesbegeleiders en uitvoeringspartners blijkt dat ook veranderingen worden ervaren in de rol en verantwoordelijkheid van scholen en schoolbesturen binnen het proces. Tegelijkertijd blijkt dat verdere duidelijkheid over rollen, verantwoordelijkheden en procesregie van belang blijft. De verantwoordelijkheid voor de inzet en uitnutting van de ondersteuning binnen niveau 1-4 ligt bij de schoolbesturen. Onafhankelijk advies bij verschil van inzicht over de inzet van onderwijsondersteuning binnen niveau 1-4 en begeleiding van verplaatsingsprocessen naar/toelaatbaarheidsverklaring voor niveau 5 blijft voorbehouden aan het samenwerkingsverband. Kindkans ondersteunt de doorgaande lijn en informatie-uitwisseling tussen betrokken partijen binnen deze processen.

3.4. Plaatsingsstagnatie

Aangezien de school van aanvraag en de school van plaatsing beide betrokken zijn bij de oordeelsvorming in het knooppunt toeleiding, is de plaatsingsdatum onderdeel van de afstemming tussen betrokken partijen. Uitgangspunt is dat per casus op maat een passende plaatsingsdatum wordt overeengekomen. Voor plaatsing worden veelal natuurlijke instroommomenten (na vakanties) gekozen, maar als de situatie daarom vraagt wordt ook plaatsing binnen korte termijn gerealiseerd.

In schooljaar 2025-2026 is in een aantal situaties sprake van druk op de plaatsingsmogelijkheden. Waar plaatsing niet binnen korte termijn kan worden gerealiseerd, wordt in goed overleg tussen school, gemeente en samenwerkingsverband gezocht naar passende overbruggingsafspraken tot de plaatsingsdatum. De plaatsingsproblematiek hangt niet uitsluitend samen met beschikbare capaciteit. Ook ontwikkelingen in de instroom, doorstroom en ondersteuningsbehoeften van leerlingen spelen hierbij een rol. Voor 6 leerlingen zijn overbruggingsmaatregelen nodig in afwachting van plaatsing binnen het SO. Het betreft 1 leerling vanuit de basisondersteuning, 1 leerling vanuit de zij-instroom en 4 leerlingen vanuit de onderinstroom. De overbrugging vindt plaats vanuit een KBC, Radar of het basisonderwijs. Het is in schooljaar 2025-2026 niet nodig gebleken om de doorzettingsmacht in te zetten.

3.5. Knooppunten

Het knooppunt is het verbindingsinstrument tussen onderwijs- en netwerkpartners. Doel van het knooppunt is een integraal beeld verkrijgen van de leerling (en zijn leefomgeving), het vaststellen van de ondersteuningsbehoeften en hierop gebaseerde afspraken over (gelijktijdige en afgestemde) interventies van onderwijs, gemeente en/of zorg (gericht op) thuis en school. Gemeenten/netwerkpartners sloten in schooljaar 2025-2026 aan bij 70 van de 117 knooppunten toeleiding (60%). De GGD sloot bij 16 knooppunten aan. Hoewel daarmee bij een meerderheid van de knooppunten een gemeentelijke/netwerkpartner aanwezig was, is de aansluiting nog niet structureel. Dit vraagt aandacht, gezien de rol van de gemeente als vaste kernpartner binnen het knooppunt en het belang om waar nodig ondersteuning vanuit het gemeentelijk domein direct te kunnen betrekken.

aanwezigheid bij knooppunten toeleiding	
GGD	16
Gemeente*	70
ouders/gezaghebbende	117
school/voorziening van herkomst	117
school van plaatsing**	117

* team jeugd, Schoolmaatschappelijk werk, Jeugdhulporganisatie

** School van plaatsing/ vertegenwoordiger schoolsoort

3.6. Duur TLV

Over de gewenste duur van de TLV wordt in alle gevallen overeenstemming bereikt in het knooppunt.

Duur TLV		
lopende schooljaar		0
lopende schooljaar +1 jaar		28
lopende schooljaar +2 jaar		40
lopende schooljaar +3 jaar		49
		117

3.7. Doorlooptijden eerste aanvragen (zowel vanuit de basisondersteuning als zij- en onderinstroom)

Er zijn vooraf geen normen vastgesteld voor de doorlooptijden. Desondanks is de conclusie gerechtvaardigd dat de procedure in de meeste gevallen snel verloopt vanaf het moment dat de aanvraag is ingediend bij het Samenwerkingsverband. Bij een aantal aanvragen was er sprake van een langere doorlooptijd; dit is vooral te wijten aan:

- onverenigbaarheid van agenda's om te komen tot een datum voor het knooppunt toeleiding

- het niet (tijdig) voorhanden zijn van alle noodzakelijke dossierstukken ter onderbouwing van de aanvraag
- stagnatie en ontsluiting van gemeentelijke en/of zorgondersteuning

De wettelijke termijn van 10 weken bij aanmelding wordt niet altijd gehaald. In een aantal gevallen is er sprake van een vroegtijdige aanmelding voor instap in een opvolgend schooljaar en daaraan gekoppeld een langduriger traject in afstemming en overeenstemming met alle betrokkenen. Het zoeken van de best passende school vergt in complexe situaties een gedegen afweging en daarvoor is ruime tijdsinvestering randvoorwaardelijk.

Bij een aantal aanvragen was er sprake van een verklaarbare langere doorlooptijd; door de korte lijnen met alle betrokken partijen, heeft dit niet geleid tot problemen.

Onderstaande procesinformatie wordt gegenereerd uit alle aanvragen, met uitzondering van aanvragen met een afwijkende procesgang (maatwerkroutes). In het verslagjaar is hier echter maar 1 keer sprake geweest en betrof de looptijd, hetgeen geen effect heeft gehad op de doorlooptijden.

Van 02-08-2025 tot en met 01-08-2026	Maastricht Gemiddeld voor afgewikkelde aanvragen TLV		
Doorlooptijden generaal	Dagen*		
TLV aanvragen vanuit basisondersteuning t/m besluit TLV**	59		
TLV-aanvragen vanuit de zij-instroom t/m besluit TLV**	57		
TLV-aanvragen vanuit onderinstroom t/m besluit TLV**	47		
Doorlooptijd specifieke onderdelen	Dagen*		
	Basis ondersteuning	Zij- instroom	Onder instroom
Ontvangst aanvraag bij SWV tot knooppunt toeleiding	47	42	22
Knooppunt toeleiding t/m indienen aanvraag Deskundigenadviseur	1,5	18	9
Afgeven Deskundigenadvies	8	11	11
Deskundigenadvies t/m besluit directeur en verzending TLV	2,5	4	5

* Doorlooptijden zijn weergegeven in dagen, waarbij vakantiedagen en weekenden zijn meegeteld als dag.

** datum waarop het dossier volledig bij het SWV ontvangen is.

De analyse van de doorlooptijden laat zien dat binnen de basisondersteuning, zijinstroom en onderinstroom sprake is van een aantal structureel terugkerende factoren die de totale doorlooptijd bepalen. De belangrijkste daarvan zijn de periode tussen het plannen en het daadwerkelijk plaatsvinden van het knooppunt toeleiding, de tijd die nodig is om aanvragen volledig te maken en de behandeltijd bij de Deskundige Adviescommissie (DA).

Over de drie routes heen vormt met name de wachttijd tot het knooppunt toeleiding een substantieel aandeel van de totale doorlooptijd. Binnen de basisondersteuning bedraagt deze periode gemiddeld 38 dagen; ook binnen de zijinstroom en onderinstroom neemt deze fase bijna de helft van de totale doorlooptijd in beslag. Daarmee ligt een belangrijk deel van de vertraging niet in de inhoudelijke behandeling van de aanvraag, maar in de planning en organisatie van het proces. De vaste knooppuntmomenten beperken de mogelijkheid om deze termijn verder terug te brengen.

Een tweede gezamenlijk aandachtspunt betreft de volledigheid van aanvragen. Het aanleveren en verwerken van aanvullende informatie vraagt gemiddeld acht tot tien dagen. Binnen de basisondersteuning bedraagt zowel de periode tussen indiening en volledigheid van de aanvraag als de verwerking van aanvullende informatie gemiddeld bijna tien dagen. Binnen de zij-instroom en onderinstroom ligt deze termijn rond acht dagen. Het opvragen van aanvullende informatie betekent niet automatisch dat de

aanvraag inhoudelijk onvoldoende is. Voor indiening in Kindkans gelden specifieke procedurele afspraken. Indien hieraan niet volledig wordt voldaan, kan de aanvraag niet verder worden behandeld en ontstaat vertraging in het proces. Een consequente toepassing van deze afspraken kan de doorlooptijd verkorten. Dit betekent dat ook in de voorbereidende fase nog ruimte aanwezig is om de procesduur te verkorten.

Tegelijkertijd is zichtbaar dat de doorgeleiding na het knooppunt toeleiding efficiënter verloopt. Vooral binnen de zij-instroom en basisondersteuning is op dit onderdeel duidelijke tijdswinst gerealiseerd. Binnen de basisondersteuning is de doorlooptijd tussen het knooppunt toeleiding en het doorzetten naar de DA met circa 27% afgenomen en bedraagt slechts gemiddeld 1,5 dag. Binnen de zijinstroom heeft een vergelijkbare versnelling bijgedragen aan een duidelijke daling van de totale doorlooptijd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Deze gerealiseerde tijdswinst wordt echter gedeeltelijk beperkt door de behandeltijd bij de DA. De afhandeling blijft over de verschillende routes boven de contractueel overeengekomen termijn. Binnen de onderinstroom is zelfs sprake van een stijging van deze doorlooptijd en ook de periode tot de uiteindelijke afgifte is toegenomen. Binnen de basisondersteuning, onder –als zijinstroom hangt de langere behandeltijd samen met organisatorische wijzigingen en personele wisselingen binnen BCO en niet met de kwaliteit van de aanvragen. (zie 4.2). Gedurende het verslagjaar is hier vanuit het samenwerkingsverband structureel op gestuurd. Voor het komende jaar zijn aanvullende contractuele afspraken en garanties vastgelegd om de afhandeling beter te borgen.

De onderinstroom vraagt daarnaast om afzonderlijke duiding vanwege de impact op de wijziging van de werkwijze in schooljaar 2025-2026. De analyse bevat zowel aanvragen die volgens de oude als volgens de nieuwe werkwijze zijn behandeld. Het effect van de wijziging is direct zichtbaar in de totale gemiddelde doorlooptijd. Op procesniveau is voornamelijk een verschil waarneembaar in de periode ontvangst aanvraag bij swv tot het knooppunt toeleiding. In de oude werkwijze kon het knooppunt toeleiding plaatsvinden voordat de formele aanvraag was ingediend, waardoor het indienen van de aanvraag nadien relatief lang kon uitblijven. Binnen de nieuwe werkwijze is het indienen van de aanvraag een noodzakelijke voorwaarde voor het plannen van het knooppunt en de verdere doorgeleiding naar de DA. Hierdoor is de procesvolgorde aangescherpt en ontstaat meer noodzaak tot tijdige indiening en opvolging. De vaste knooppuntdagen vertragen vervolgens de tijd tot aan het knooppunt.

Samenvattend laat de analyse zien dat op verschillende onderdelen procesverbetering is gerealiseerd, maar dat de totale doorlooptijd nog in belangrijke mate wordt bepaald door drie factoren: de beschikbaarheid en planning van knooppuntmomenten, de snelheid waarmee aanvragen volledig worden gemaakt en de behandeltijd bij de DA. De verdere verbetering van de doorlooptijden vraagt daarom minder om aanpassing van de inhoudelijke route en meer om gerichte sturing op deze procesmatige en organisatorische onderdelen. De uitbreiding van het aantal knooppuntdagen, snellere opvolging van de aanvullingen en de aangescherpte afspraken met BCO zijn voor het komende schooljaar de belangrijkste maatregelen om hierin verdere verbetering te realiseren.

3.8. Trajectbegeleiding

De deskundigenadviseur constateert dat de trajecten onder regie van de trajectbegeleiders gedegen verlopen en dat de trajectbegeleiders zorgvuldig en goed werk leveren. Het vraagt veel inzet om gemaakte afwegingen goed te laten landen en gezamenlijk de juiste route en koers te bepalen in het belang van het kind. Dit vraagt om kennis, communicatietalent, flexibiliteit, geduld en tijd. Vanuit een positief-kritische houding faciliteren de trajectbegeleiders het proces en leggen zij waar nodig de vinger op de zere plek in het kader van verdere ontwikkeling.

Daarnaast is er waardering voor de procesbegeleiders van de schoolbesturen, die in toenemende mate een zorgvuldige en passende werkwijze laten zien. Tegelijkertijd blijft het noodzakelijk dat scholen en besturen bij plaatsing en verplaatsing van leerlingen zelf de procesregie voeren. Dit vraagt blijvende aandacht voor de rol en verantwoordelijkheid van de betrokken schoolbesturen, directeuren, IB'ers en leerkrachten.; autonomie vraagt eigenaarschap.

3.9. Deskundigenadvies

Voor de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring zijn twee onafhankelijke deskundigenadviezen vereist. De eisen waaraan deze deskundigenadviezen moeten voldoen, zijn vastgelegd in een algemene maatregel van bestuur. Eén van de deskundigen is altijd een orthopedagoog of gz-psycholoog. De tweede deskundige wordt, afhankelijk van de ondersteuningsvraag of beperking van de leerling, aangewezen.

Het samenwerkingsverband heeft BCO-onderwijsadvies ingeschakeld voor het eerste onafhankelijke deskundigenadvies. Het tweede deskundigenadvies wordt uitgebracht door een deskundige die vanuit een school, schoolbestuur of externe instantie betrokken is bij het (voor)traject. Wanneer in het voortraject geen tweede deskundige betrokken is geweest, vraagt het samenwerkingsverband bij BCO een tweede deskundigenadvies aan als onderlegger voor de besluitvorming.

3.10. Interventie Directeur of maatwerkroute

Het oordeel van het Knooppunt toeleiding komt vaak overeen met het oordeel van het deskundigenadvies met betrekking tot schoolsoort en looptijd. Afwijking tussen oordeel van het knooppunt toeleiding en oordeel van de deskundigenadviseur danwel geen overeenstemming in het knooppunt toeleiding heeft in 1 casus de interventie van de directeur gevraagd (maatwerkbesluit). Dit betrof geen overeenstemming over de looptijd.

3.11. Klachten en geschillen

Gedurende de verslagperiode is er sprake geweest van 0 bezwaar tegen een TLV-besluit.

4. NIEUWE TLV-AANVRAGEN – INHOUD

4.1. Inhoudelijke bevindingen tav van aanvragen vanuit de basisondersteuning

Trajectbegeleiders en deskundigenadvies registreren gestandaardiseerd een aantal kwalitatieve gegevens per TLV-aanvraag, afgezet tegen de afspraken in het Ondersteuningsplan en de ondersteuningsprofielen van scholen. Schematisch en beknopt een aantal inhoudelijke bevindingen op een rij, ontleend aan deze informatie. Bij behoefte kunnen hierdoor (thematische) diepteanalyses uitgevoerd worden. Naast deze algemene registratie vindt op natuurlijke wijze per case terugkoppeling en dialoog met de desbetreffende school plaats en wordt op die wijze doorlopend gestuurd op ontwikkeling in de richting van de afspraken in het ondersteuningsplan.

Ook is er vanuit het SWV een dashboard beschikbaar voor schoolbesturen, met inzage in de onderliggende detail- en trendinformatie. Een instrument dat schoolbesturen mede in staat stelt om enerzijds ontwikkeling te stimuleren en te sturen in dialoog met scholen en anderzijds verantwoording af te leggen aan het collectief middels Schoolbesturen aan ZET (SAZ).

INHOUD EN PROCES*	Ja	nee	Nvt	Toelichting
Dossier afdoende?	51	4		
Proces valide?	49	6		
Niveau 1 t/m 4 adequaat?	52	3		
Inzet school conform ondersteuningsprofiel?	54	1		
Aandachtspunten op ankerpunt 1 - kwaliteitsindicatoren	7			veelvuldig genoemde indicator: 2, 9 en 10
Aandachtspunten op ankerpunt 2 - planmatig en handelingsgericht	9			veelvuldig genoemde indicator: 7 en 9
Aandachtspunten op ankerpunt 3 - specifieke ondersteuning	3			veelvuldig genoemde indicator: 2
Aandachtspunten op ankerpunt 4 - ondersteuningsstructuur				
Autonome ondersteuning onderwijs tijdig & adequaat betrokken	54	1		
Netwerkondersteuning onderwijs tijdig & adequaat betrokken	54	1		
Knooppunt tijdig & adequaat betrokken	54	1		
Zorgondersteuning (JW/ZVW/WLZ) tijdig en adequaat betrokken	55			
Sprake van doubleren:	24			herhaalde doublures 1x meegeteld
Duiden & Doen adequaat gevuld	116	1		1 betreft alle aanvragen

*eerste aanvragen vanuit de Basisondersteuning vermeerderd met de aanvragen vanuit instapklas, taalklas (55 aanvragen)

De procesinformatie over schooljaar 2025-2026 laat overwegend een positief beeld zien. Van de 55 beoordeelde aanvragen is bij 51 het dossier als afdoende beoordeeld, bij 49 het proces als valide en bij 52 de inzet binnen niveau 1 tot en met 4 als adequaat. De inzet van de school was bij 54 aanvragen conform het ondersteuningsprofiel.

Ten opzichte van schooljaar 2024-2025 is met name een afname zichtbaar in het aantal geregistreerde aandachtspunten op ankerpunt 1 en 2. Op ankerpunt 1 neemt dit aantal af van 21 naar 7 en op ankerpunt 2 van 24 naar 9. Daarbij worden in schooljaar 2025-2026 respectievelijk de indicatoren 2, 9 en 10 en de indicatoren 7 en 9 het meest genoemd. Op ankerpunt 3 gaat het om 3 aanvragen, tegenover 2 in het voorgaande schooljaar.

De betrokkenheid van de ondersteuningsstructuur blijft hoog. Autonome ondersteuning, netwerkondersteuning en het knooppunt zijn bij 54 van de 55 beoordeelde aanvragen tijdig en adequaat betrokken. Zorgondersteuning is bij alle 55 beoordeelde aanvragen tijdig en adequaat betrokken.

Bij 24 van de 55 beoordeelde aanvragen (44%) is sprake geweest van doubleren. Daarmee heeft ruim vier op de tien leerlingen voorafgaand aan de TLV-aanvraag een leerjaar gedoubleerd. Dit is een relevant aandachtspunt, mede omdat uit onderzoek blijkt dat doubleren op langere termijn niet vanzelfsprekend leidt tot betere leerprestaties of een gunstiger schoolloopbaan. Een doelgerichte afweging van nut en noodzaak van doubleren per leerling blijft daarom van belang.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de kwaliteitszorg wordt vanaf schooljaar 2026-2027 de kwalitatieve procesinformatie voor alle eerste TLV-aanvragen geregistreerd. Dit betreft zowel de beoordeling aan de hand van de verschillende ankerpunten als de tijdige en adequate betrokkenheid van autonome ondersteuning, netwerkondersteuning, het knooppunt en zorgondersteuning. Hierdoor kan de kwaliteit van het toeleidingsproces over de verschillende instroomroutes heen op eenzelfde wijze worden gevolgd en geanalyseerd.

4.2. Kwaliteit TLV-dossiers

In schooljaar 2025-2026 is de aandacht voor de kwaliteit en omvang van TLV-dossiers voortgezet. De eisen en aanbevelingen ten aanzien van dossiervorming zijn opnieuw onder de aandacht gebracht. Daarbij is onder meer aandacht gevraagd voor volledigheid, relevantie en actualiteit van informatie en het beperken en ordenen van bijlagen.

Duiden & Doen vormt daarbij een belangrijk onderdeel van het dossier en is bedoeld om de inhoudelijke lijn in het gevolgde ondersteuningsproces zichtbaar en navolgbaar te maken.

Uit de evaluatie met BCO komt een positief beeld naar voren. BCO geeft aan bij de afgelopen evaluaties geen opmerkingen te hebben gehad over de kwaliteit van de aanvragen en knooppuntverslagen en signaleert dat, met uitzondering van 2 dossiers, meer relevante en recentere informatie wordt aangeleverd dan voorheen.

De aanvullende uitvraag onder procesbegeleiders en uitvoerders laat tegelijkertijd zien dat er nog aandachtspunten zijn voor de verdere verbetering van de dossierkwaliteit. Volledigheid van het dossier, de onderbouwing van de ondersteuningsvraag en een duidelijke beschrijving van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en de afweging waarom de huidige setting onvoldoende passend is, worden genoemd. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de relevantie en actualiteit van informatie, de vindbaarheid en overzichtelijkheid en de samenhang tussen de verschillende onderdelen van het dossier. Ook de verslaglegging van eerder ingezette ondersteuning en de effecten daarvan en het perspectief van ouders/verzorgers worden als aandachtspunt benoemd.

Uit de reacties komt naar voren dat vooral behoefte bestaat aan een dossier waarin de rode draad duidelijk zichtbaar is: wie is deze leerling, wat heeft de leerling nodig, wat is ingezet en met welk doel, wat was het effect, waarom is de huidige setting onvoldoende passend en wat is vervolgens nodig? Duiden & Doen kan hierin een centrale rol vervullen door deze stappen in samenhang zichtbaar te maken. Daarbij wordt ook benoemd dat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften soms nog te algemeen worden beschreven en dat het belangrijk is om concreter te maken wat een leerling wél nodig heeft.

Als mogelijke verbeteringen worden onder meer het delen van geanonimiseerde *good practices* en goed ingevulde dossiers genoemd. Daarbij kan specifiek worden gewerkt met voorbeelden van goed ingevuld Duiden & Doen, waarin de relatie tussen behoefte, doel, interventie, evaluatie en vervolgstap duidelijk zichtbaar is. Daarnaast worden een duidelijke opbouw en ordening van informatie en betere afstemming tussen bestaande formats genoemd. Meer samenwerking en afstemming tussen betrokken professionals en schoolbesturen wordt eveneens als helpend gezien.

De uitkomsten laten daarmee zien dat verdere kwaliteitsverbetering niet alleen betrekking heeft op de volledigheid van dossiers, maar vooral op de inhoudelijke samenhang, relevantie en navolgbaarheid van de onderbouwing. De verdere doorontwikkeling van Duiden & Doen, waaronder de beweging van een medisch naar een sociaal model, kan hierin worden meegenomen. De inhoudelijke kwaliteit van het dossier ontstaat op schoolniveau, waarbij de procesbegeleider voorafgaand aan indiening een belangrijke rol heeft in de kwaliteitsborging. Voor het samenwerkingsverband ligt een rol in het monitoren van de kwaliteit van de ingediende dossiers, het terugkoppelen van bevindingen en het ondersteunen van een eenduidige werkwijze. De uitkomsten bieden aanknopingspunten om samen met procesbegeleiders en uitvoerders te bepalen waar verdere verbetering nodig is en welke ondersteuning daarbij helpend kan zijn.

4.3. Van medisch model naar sociaal model

De beweging van het medisch naar het sociaal model blijft een belangrijk ontwikkelpunt. Daarbij verschuift de focus van beperkingen en kenmerken van de leerling naar de vraag wat in de onderwijscontext nodig is om deelname aan het regulier onderwijs mogelijk te maken. In Duiden & Doen is ruimte opgenomen voor belemmerende en stimulerende factoren van zowel de leerling als de omgeving. In de *Opmaat naar het Ondersteuningsplan 2027–2031* is de beweging van kind naar context nadrukkelijk als uitgangspunt benoemd.

Deze ontwikkeling is ook relevant voor de wijze waarop het samenwerkingsverband zicht houdt op het dekkend netwerk en hierop stuurt. De huidige ondersteuningsprofielen en het afwegingskader zijn toe aan herijking. Daarbij is het van belang om de samenhang te borgen tussen het ondersteuningsaanbod van scholen, Duiden & Doen, de

bevindingen van trajectbegeleiders, de TLV-analyse en de verantwoording door schoolbesturen. De herijking van deze instrumenten wordt meegenomen in de verdere ontwikkeling van het Ondersteuningsplan 2027–2031 en in de verdere uitwerking binnen de bovenverbandelijke werkgroep.

4.4. Ondersteuningsbehoefte onderwijs

Ondersteuningsbehoeften doen zich veelal voor op een combinatie van gebieden en zijn zelden enkelvoudig. Evenals in schooljaar 2024-2025 ligt de primaire ondersteuningsbehoefte bij het merendeel van de eerste TLV-aanvragen op het gebied van leren en ontwikkeling (61%; vorig schooljaar 61%). Sociaal-emotioneel functioneren en gedrag vormt veelal een secundaire ondersteuningsbehoefte en neemt toe van 52% naar 61%. Daarmee blijft de combinatie van leren en ontwikkeling en sociaal-emotioneel functioneren en gedrag duidelijk zichtbaar binnen de eerste TLV-aanvragen.

Ook binnen de IVO-velden is het beeld op hoofdlijnen stabiel. *Aandacht en Tijd* blijft het meest genoemde primaire IVO-veld en wordt bij 49% van de eerste aanvragen als primaire onderwijsbehoefte geregistreerd (vorig schooljaar 50%). *Materialen en aanpak* vormt opnieuw het meest genoemde secundaire IVO-veld (40%; vorig schooljaar 44%). *Samenwerking externe partners* wordt minder vaak als primaire onderwijsbehoefte geregistreerd (6%; vorig schooljaar 16%), terwijl *Ruimtelijke omgeving* vaker als secundaire onderwijsbehoefte wordt genoemd (18%; vorig schooljaar 10%).

IVO velden	Aandacht en Tijd		Expertise		Materialen en aanpak		Ruimtelijke omgeving		samenwerking externe partners	
	primair	secundair	primair	secundair	primair	secundair	primair	secundair	primair	secundair
BAO (43)	35	4	2	7	5	20	1	8	0	4
zij-instroom (45)	20	9	13	4	8	18	3	7	1	7
onderinstroom (29)	2	3	15	5	0	9	6	6	6	6
117	57	16	30	16	13	47	10	21	7	17
	49%	14%	26%	14%	11%	40%	9%	18%	6%	15%

IVO is de afkorting voor Indicatiestelling Vanuit Onderwijsbehoeften (Miedema,2012) De vijf IVO velden staan voor vijf gebieden waarbinnen onderwijsbehoeften kunnen worden beschreven. Deze vijf velden vormen de basis voor het gesprek (in het knooppunt) over onderwijsbehoeften.

Ondersteuningsbehoefte onderwijs	Leren en ontwikkeling		Sociaal emotioneel en gedrag		Fysiek en medisch		Opvoeding en thuis		NVT	
	primair	secundair	primair	secundair	primair	secundair	primair	secundair	primair	secundair
BAO (43)	36	6	7	37	0	0	0	0	0	0
zij-instroom (45)	24	15	17	24	3	1	1	3	0	2
onderinstroom (29)	11	16	15	10	3	3	0	0	0	0
117	71	37	39	71	6	4	1	3	0	2
	61%	32%	33%	61%	5%	3%	1%	3%	0%	2%

4.5 Ondersteuningsbehoefte Zorg

Bij leerlingen kan naast de onderwijsondersteuningsbehoefte sprake zijn van een zorgondersteuningsbehoefte vanuit de Jeugdwet (JW), Zorgverzekeringswet (Zvw) en/of Wet langdurige zorg (Wlz). Daarbij kan sprake zijn van ondersteuning vanuit één of meerdere zorgdomeinen. Het onderscheiden én in samenhang duiden van onderwijs- en zorgondersteuningsbehoeften blijft van belang om te bepalen welke ondersteuning vanuit onderwijs nodig is en welke ondersteuning vanuit zorg aanvullend nodig is.

Binnen de kwalitatieve procesinformatie wordt geregistreerd of de benodigde zorgondersteuning vanuit JW, Zvw en/of Wlz tijdig en adequaat is betrokken. Bij alle 55 beoordeelde aanvragen in schooljaar 2025-2026 was de benodigde zorgondersteuning tijdig en adequaat betrokken.

In de huidige analyse worden deze gegevens echter samengevoegd weergegeven. Hierdoor is op basis van het huidige overzicht geen afzonderlijke analyse mogelijk naar de betrokkenheid van de verschillende zorgdomeinen. De samenhang tussen onderwijs en zorg krijgt een steeds nadrukkelijker plaats in de beweging naar inclusief onderwijs. De landelijke koers richt zich op het zoveel mogelijk organiseren van ondersteuning in en om de school en op samenwerking tussen onderwijs, gemeenten, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, samenwerkingsverbanden en andere partners. De verdere ontwikkeling van schoolarrangementen in de basisondersteuning en doelgroep- en onderwijs-zorgarrangementen sluit hierbij aan. Door onderwijs en zorg meer samenhangend en waar mogelijk collectief te organiseren, kan ondersteuning dichterbij de leerling en de reguliere onderwijscontext worden geboden. Ook landelijk worden onderwijs-zorgarrangementen gezien als een belangrijk onderdeel van de transitie naar inclusief onderwijs.

Aanbeveling: bij de verdere ontwikkeling van de rapportagemogelijkheden de reeds afzonderlijk geregistreerde informatie over JW, Zvw en Wlz ook afzonderlijk ontsluiten voor analyse. Hierdoor ontstaat beter inzicht in welke zorgdomeinen bij TLV-aanvragen betrokken zijn en kan de tijdige en adequate betrokkenheid per zorgdomein worden gevolgd.

5. TOT SLOT

Elk schooljaar kent nieuwe uitdagingen en onverwachte wendingen. Binnen de dagelijkse praktijk zoeken scholen, schoolbesturen, samenwerkingsverband en netwerkpartners gezamenlijk naar passende oplossingen voor kinderen met uiteenlopende en soms complexe ondersteuningsbehoeften. Ook in schooljaar 2025-2026 is met veel inzet, flexibiliteit en creativiteit gewerkt om kinderen zo tijdig en passend mogelijk onderwijs en ondersteuning te bieden. De inzet en gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen verdienen waardering.

Met deze rapportage wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over de verstrekte TLV's en de wijze waarop het proces van toeleiding verloopt. Vastgesteld kan worden dat het samenwerkingsverband uitvoering geeft aan zijn wettelijke taak om Toelaatbaarheidsverklaringen af te geven en dat de afgesproken procedures en richtlijnen daarbij het kader vormen. De rapportage biedt daarnaast informatie om met scholen en schoolbesturen in gesprek te blijven over ontwikkelingen in de ondersteuning en toeleiding naar niveau 5. De onderliggende gegevens worden, conform de huidige werkwijze, verwerkt in het huidige dashboard en benut voor verdere analyse, dialoog, sturing en ontwikkeling.

De ontwikkelingen in schooljaar 2025-2026 laten tegelijkertijd zien dat de opgave breder wordt dan het zorgvuldig organiseren van de toeleiding naar gespecialiseerd onderwijs. De beweging van passend naar inclusief onderwijs vraagt steeds nadrukkelijker om te bezien wat nodig is om kinderen, waar mogelijk, binnen de reguliere onderwijscontext passend onderwijs en ondersteuning te bieden. Daarbij verschuift de blik van het individuele kind naar de context en worden het versterken van de basisondersteuning, het beschikbaar maken en delen van expertise en het verbinden van onderwijs en zorg steeds belangrijker.

De landelijke koers richting inclusief onderwijs sluit hierbij aan en benadrukt het belang van samenwerking binnen de school én met gemeenten, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, samenwerkingsverbanden en andere partners. Ook initiatieven als *Het kan! Zuid-Limburg*, waarin gezamenlijk wordt gebouwd aan een inclusieve regio voor alle leerlingen, sluiten aan bij deze beweging. De ontwikkeling van schoolarrangementen en doelgroep- en onderwijs-zorgarrangementen, de samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs en de verbinding tussen onderwijs en zorg zijn daarin relevante thema's.

De komende periode staat mede in het teken van de ontwikkeling van het nieuwe Ondersteuningsplan 2027-2031. Voortbouwend op de *Opmaat naar het nieuwe ondersteuningsplan* vormen de bevindingen uit deze TLV-evaluatie, naast andere analyses en evaluaties, input voor de keuzes en ontwikkelopgaven voor de komende planperiode.

Ook de kwaliteitszorg ontwikkelt hierin mee. Voor de rapportage over schooljaar 2025-2026 worden de gegevens nog conform de bestaande werkwijze verwerkt en ontsloten via het huidige dashboard. Vanaf schooljaar 2026-2027 bieden de nieuwe rapportagemogelijkheden vanuit Kindkans mogelijkheden om gegevens meer structureel te ontsluiten en ontwikkelingen gedurende het schooljaar beter te volgen. De bevindingen uit deze rapportage kunnen worden benut om te bezien welke indicatoren daarbij aanvullend relevant zijn voor analyse, dialoog, sturing en ontwikkeling.

De beweging naar inclusief onderwijs vraagt tijd en kan alleen gezamenlijk worden vormgegeven. De inzet die binnen scholen, schoolbesturen en het netwerk wordt gepleegd en de ontwikkelingen die in gang zijn gezet, vormen een belangrijke basis om in de komende planperiode gezamenlijk verder te bouwen aan onderwijs en ondersteuning die zo passend, inclusief en thuisnabij mogelijk worden georganiseerd.

BIJLAGEN:

- EXCELBESTAND TLV KENGETALLEN 2025-2026